

Sint Martinus

Parochieblad van de Oud-Katholieke parochie voor Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder

Jaargang 39 nr. 4

KERST 2013

Steengoed Kerstfeest en een

opbouwend Nieuwjaar!

Het parochieblad verschijnt vier keer per jaar.

nr. 1 Vasten/ Pasen

nr. 2 Zomer

nr. 3 Herfst

nr. 4 Advent/ Kerst

Het volgende nummer verschijnt rond de eerste advent. De redactie sluit op 9 februari 2014.

Redactieadres

Witte de Withstraat 2A

9726 EC Groningen

email: redactie@groningen.okkn.nl

Abonnementen

Het parochieblad is een uitgave die kosteloos wordt verstrekt aan leden, gastleden en belangstellenden. Als u zou willen bijdragen in de kosten van het parochieblad, dan zijn giften van harte welkom op de bankrekening van de parochie, o.v.v.: bijdrage parochieblad.

Adreswijzigingen

Uw wensen aangaande adressering van dit parochieblad kunt u sturen naar onze secretaris.

Advertenties

Het parochieblad kent een brede verspreiding in de noordelijke provincies, maar ook in de rest van Nederland. Daarom is dit blad een ideale plek om op een betaalbare manier te adverteren. U kunt ook in dit blad adverteren. Neem daartoe contact op met de redactie voor de mogelijkheden en de prijzen.

Familieberichten van parochianen, gastleden en belangstellenden kunnen kosteloos worden geplaatst.

WWW

De parochie is ook te vinden op het web. Kijkt u op onze websites voor Groningen en Friesland op:

www.groningen.okkn.nl

www.friesland.okkn.nl

Gedurende de verbouwing van de kerk in Groningen wordt door de pastoor ook een blog bijgehouden:

<http://okgroningenbouwt.blogspot.nl/>

Bij de voorkant

Op de voorpagina ziet u een afbeelding van een duif. Dit is de duif van het tegeltableau op het kerkgebouw aan de Witte de Withstraat.

Jubileum

In 2014 bestaat ons parochieblad veertig jaar. We zullen daarom komend jaar daar op één of andere wijze aandacht aan geven. Misschien heeft u zelf nog herinneringen aan de afgelopen veertig jaar dat deze parochie haar blad uitgeeft.

De Oud-Katholieke Kerk is een algemeen nut beogende instelling. Giften aan de parochie zijn daarom aftrekbaar van de belasting. Kijk voor meer informatie op www.anbi.nl

*Algemeen Nut
Beogende Instelling*

ANBI

Voorwoord: Stip op de horizon.....	2
Synode 2013.....	3
Wat was dit nu?.....	5
Dichters van ons gezangboek.....	6
Wij edelingen, blij van geest.....	8
Naar de menselijke maat.....	9
Even voorstellen.....	12
Verbouwing.....	13
Vieringen en agenda.....	15

Stip op de horizon

Wanneer je op het zicht zeilt, is het handig om een (herkennings)punt te kiezen waarop je je koers kunt bepalen. Zonder zo'n oriëntatiepunt zwalk je alle kanten uit of ga je waarheen de wind je maar voert. Dat is niet altijd plezierig, want je kunt ook zomaar aan lager wal raken.

In de politiek en in het bedrijfsleven spreekt men nogal eens over een stip op de horizon zetten. Dat is dan het punt dat men meestal op middellange termijn wenst te bereiken. Bijvoorbeeld een halvering van het aantal werklozen in 2016 of het in 2017 bereiken van het winstniveau van voor de crisis.

Als gelovigen hebben we ook zo'n punt op de horizon. Een punt dat onze koers bepaalt in het leven. In het groot is dat het levensmodel van Jezus, of het visioen van het Rijk van God. In het kerkelijk jaar wordt dat grote uitgelegd en toegankelijker gemaakt.

Met betrekking tot de advent is het feest van de geboorte van Christus zo'n stip op de horizon. In de advent koersen we naar Kerstmis. En onderweg vragen we ons af wat we, bij wind en tegenwind, moeten doen en laten om koers te houden. Meer in het bijzonder stellen we ons de vraag welke weg er voor ons ligt om Christus in ons leven geboren te laten worden.

We kunnen natuurlijk het woord advent heel letterlijk nemen. En dan is de geboorte van Christus iets wat op ons toekomt. We hoeven er niets voor te doen, Christus komt toch wel. Dan zien we Kerst als een uitwendig gebeuren dat onafhankelijk van ons plaatsvindt, waar wij buiten staan. Een onderonsje van de Vader, de Geest en Maria. Daarmee houden we Christus buiten ons leven.

Maar wanneer we beseffen dat Christus teken is van het verbond tussen God en mens, kunnen we niet afzijdig blijven. Dan heeft deze geboorte ook met ons van doen en komt die binnen in ons levensverhaal met alle gevolgen van dien. De geboorte van Christus vindt plaats binnen de relatie tussen God en mens en kan ook alleen binnen die relatie betekenis hebben.

In strikt menselijke zin maakt het veel uit of er een kind bij de burens geboren wordt of dat er binnen de eigen relatie een kind ontvangen wordt. Het doet er niet toe of dat via natuurlijke geboorte, IVF of adoptie is. Ieder leeft toe naar dat moment en bereidt er zich praktisch en emotioneel, in verwachting en met huiver op voor. Dit proces verandert je als mens en schept een nieuwe identiteit. En als het moment dan daar is, blijkt dat punt op de horizon ineens een nieuwe horizon te openen, die zoals elke horizon telkens wijkt. De zich ontwikkelende werkelijkheid van het kind vraagt immers dat je je telkens opnieuw definieert en bepaalt. Het stelt ons steeds weer voor nieuwe uitdagingen.

Zo is het ook met de geboorte van Christus. We bereiden ons erop voor en openen ons hart. We richten ons bestaan in, zodat we Hem kunnen ontvangen in ons leven. Maar wanneer Hij eenmaal in ons leven geboren wordt, verandert Hij onze werkelijkheid op onvermoede en verrassende wijze. Hij daagt ons uit om in de wisselende omstandigheden van ons leven ons christen zijn telkens opnieuw te definiëren en te bepalen.

Ik wens u van harte zegen op deze weg.
pastor Ward Cortvriendt.

Voor het schrijven van dit artikel, maak ik dankbaar gebruik van wat in de Oud-Katholiek nr. 2873 op bladzijde 18 en 19 is vermeld. Boven dat artikel staat Synode. Een volle agenda en themamiddag. De agenda werd nog voller, toen wij bij de aanvang van de Synode een nieuw exemplaar kregen uitgereikt. Vooral door

de ingediende moties was inmiddels een uur meer voor de vergadering uitgetrokken.

Aan het begin van de vergadering richtte pastor Reynders van Nordstrand zich met een kort woord tot de aanwezigen. In de pauze verzocht hij mij de groeten over te brengen aan de Nordstrandgangers van destijds. Pastor Reynders was deze keer vergezeld van zijn echtgenote.

De voorgestelde beleidsnota 2014 – 2015 was als agendapunt naar voren gehaald. Het Collegiaal Bestuur (CB) deelde namelijk mee dat het deze nota introk. De reden hiervoor was gelegen in de ingediende bezwaren in de vorm van schriftelijke vragen. De bezwaren golden zowel de inleiding als de punten per onderdeel, die als te weinig concreet werden beoordeeld. Het CB gaat zijn huiswerk overdoen: er komt een nieuwe beleidsnota, waarover in het voorjaar van 2014 een extra Synodezitting worden gehouden. Een vertegenwoordiging uit de Synode zal behulpzaam bij de

samenstelling van het stuk. Het CB behoudt daarbij wel zijn eigen verantwoordelijkheid. Voorlopig zal het oude beleidsplan worden gehandhaafd.

Het voorstel om de formatie van het Bisschoppelijk Bureau uit te breiden werd met een meerderheid van ruim twee derde van de stemgerechtigde leden verworpen. Een amendement met als mede-indieners een groot aantal vertegenwoordigers van de parochies en leden van de geestelijkheid maakte het voorstel eigenlijk bij voorbaat al kansloos. In het amendement werd onder andere overwogen dat de uitbreiding van de aanstellingen op het Bisschoppelijk Bureau financieel niet gedekt was. Het CB werd geadviseerd alleen over te gaan tot werving van een opvolger voor de huidige secretaris. Dat plaatst het CB voor een groot probleem. De huidige, zeer ervaren secretaris is niet de enige die vertrekt; ook een deskundige op financieel gebied, die als vrijwilliger voor het Bisschoppelijk Bureau werkte, stopt daar volgend jaar september mee. Het CB zal zich over de ontstane situatie beraden.

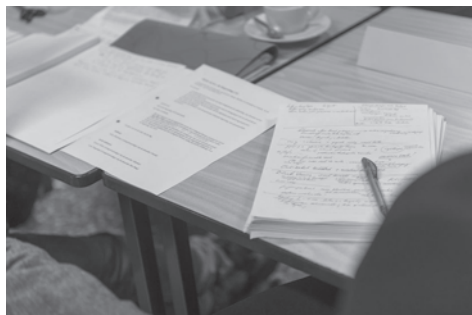
Over de moties die waren ingediend met betrekking tot de verlenging van het contract met de jongerenwerker hoefde niet te worden gestemd. Verlenging werd heel belangrijk gevonden, maar is niet direct een zaak voor de Synode. Het is een project dat uit diverse fondsen en dus niet uit de reguliere begroting wordt gefinancierd. Het project gaat niet door als er geen financiële dekking voor is. De aanvragen voor financiering zijn inmiddels ingediend. Het voorlopige resultaat is dat toezeggingen voor tweede derde deel binnen zijn en dat goede hoop bestaat voor de rest.

Het financieel verslag 2012 leverde geen discussie meer op. De schriftelijk

ingediende vragen bleken naar tevredenheid te zijn beantwoord.

Over de begroting 2014 zelf werden geen vragen gesteld. Wel werd een motie aangenomen om vanuit de Synode een werkgroep in te stellen die, in verband met de voortdurende tekorten, tijdig een advies uitbrengt aan het CB voor de begroting 2015. De werkgroep zal dit doen in samenspraak met de bestaande begrotingscommissie en de Thesaurier Generaal.

De kandidaten Hervy de Miranda en Herman Toorman voor respectievelijk de functies van secretaris van de Synode en Thesaurier Generaal werden, misschien niet helemaal onverwacht, met algemene stemmen gekozen. Zo kon na de vacante periode van een jaar gelukkig weer in het secretariaat van de Synode worden voorzien.

Pastoor Ploeger hield bij het agendapunt Missie & Diaconaat een theologisch gerichte inleiding, waarna vertegenwoordigers van St. Barbara en St. Paulus vertelden over hun werkzaamheden. De aanwezigen gingen vervolgens in tien groepen uiteen om vragen te beantwoorden over vier voorbeelden van projecten uit de praktijk. Ik wil besluiten met vraag 3 uit het rijtje: Welke concrete acties zou u met uw parochie kunnen en willen voeren ter

ondersteuning van een soortgelijk project? Misschien is dit iets om met zijn allen als parochie eens over na te denken.

Jan de Vries

het huis weer heeft volgebouwd met monsters van materialen en proefstoelen. Dan wordt er weleens wat gemopperd.

Inmiddels is het zover dat de bouwplaats kan worden gezegend. Daarvoor moest er ook ruimte worden gemaakt.

Kijkt u ook eens op <http://okgroningenbouw.t.blogspot.nl/>

Voor je kunt opbouwen moet je slopen. Zo is er heel wat weggebroken voordat er opgebouwd kan worden. Waar vroeger de orgelgalerij zat zien we nu vanaf de voordeur het hoge plafond. Waar de verhoging voor het vroegere altaar was zit nu een gapend gat. Maar ook buiten moest er heel wat worden gesloopt. Zo moesten de gang naast de kerk en de buitentoiletten en de berging ook wijken.

Het geeft een hoop overlast voor de burens, maar ook voor de bewoners van de pastorie. Toch vinden die het niet heel erg, behalve wanneer de bouwpastoor

Pastoor Victor

Het mooiste kerstlied

Jaren geleden assisteerde ik, bij gebrek aan misdienaren, als dienstdoend lector bij een kerstviering in Beijum. Tijdens het offertorium stond ik terzijde van het altaar. Een schok van blijde herkenning ging door me heen toen het offertoriumlied werd ingezet: Wij edelingen blij van geest ter kerke gaan op 't hoge feest. Lied 597. Voor mij het mooiste kerstlied. Gelukkig kende ik het uit mijn hoofd, zodat ik ook tijdens het verrichten van de nodige liturgische handreikingen mee kon blijven zingen. Je hebt soms van die momenten tijdens een viering dat je boven jezelf en boven het hier en nu uitgetild wordt. Dit was zo'n moment.

70 JOOST VAN DEN VONDEL
Dichter
Geb. 1587 Gest. 1679

Mijn grote voorkeur voor dit lied valt onder andere te verklaren uit zijn herkomst. Het is afkomstig uit een treurspel van Joost van den Vondel: Gysbrecht van Aemstel. Dit stuk is in de zeventiende eeuw geschreven, maar speelt zich af in de middeleeuwen. Het gaat over het beleg en de ondergang van

Amsterdam. Vondel schreef het voor de opening van de nieuwe Amsterdamse schouwburg, op tweede kerstdag 1637, maar vanwege bezwaren van de calvinistische dominees, ging dit niet door. Zij vonden dat er teveel katholieke elementen in zaten en hadden bezwaar tegen de verschijning van een engel op het toneel. Voor de opening werd een ander stuk gekozen en de Gysbrecht werd op 3 januari voor het eerst opgevoerd. Zoals de ouderen onder de lezers zich zullen herinneren, ging het stuk jarenlang op nieuwjaarsdag in Amsterdam in première, waarna het de provincie in ging. Deze traditie sneuvelde in de woelige jaren zestig van de vorige eeuw met zoveel andere.

Klassiek drama

Een klassiek drama, zoals de Gysbrecht, was opgebouwd volgens vaste regels. Het bestond uit vijf bedrijven; aan het eind van ieder bedrijf werd een rei gezongen of gesproken. Dat was een lied waarin een groep mensen die bij de handeling betrokken waren, maar daarin niet zelf een rol speelden, hun gevoelens uitspraken over het gebeuren. Eén van de reien uit de Gysbrecht is het lied Wij edelingen, blij van geest.

De inhoud van het stuk: Amsterdam werd belegerd door een leger van verschillende vijanden; de situatie leek hopeloos, maar plotseling, op de dag voor Kerstmis, is het vijandige leger vertrokken. De stad viert feest. De vreugde over de bevrijding valt samen met de vreugde over de komst van het Christuskind. Aan het eind van het tweede bedrijf bezingt de rei van edelingen, de adellijke inwoners van de stad, de geboorte van Christus.

Het vertrek van het leger blijkt een truc te zijn. Er is een schip met hout achtergebleven, dat snel de stad wordt

binnengehaald, want er is gebrek aan brandstof. Onder het hout zijn soldaten verborgen. 's Nachts komen ze uit het schip en openen de poorten voor het leger, dat in het donker teruggekomen is. De stad wordt veroverd en uitgemoord.

Niet al het werk van Vondel weet me te boeien, maar naast zijn gedichten is de Gysbrecht voor mij favoriet. In de eerste plaats vanwege de prachtige taal, maar zeker ook vanwege de inhoud. Vondel was een zeer gelovig mens. Ondanks de dramatische gebeurtenissen loopt het geloof in en het vertrouwen op God als een rode draad door het stuk heen.

Eenvoudig en aansprekend

De herkomst is niet de enige reden voor mijn voorkeur voor het lied van de edelingen. Het is niet te geloven dat het bijna vierhonderd jaar oud is, zo direct spreekt het tot mensen van nu. In heel eenvoudige, maar zeer indringende taal, wordt het kerstevangelie erin samengevat. Het spreekt rechtstreeks tot het hart.

Het is gebouwd op tegenstellingen. De ster met haar stralen tegenover de donkere plaats van zijn geboorte; wierook, mirre en goud tegenover de armoedige stal; de vogels die hun nesten en de vossen die hun holen hebben, tegenover de Schepper, die nauwelijks onderdak heeft. De hoofdboodschap is in de laatste regels verwoord: De hemel heeft het klein verkoren, al wie door ootmoed wordt herboren, die is van 't hemelse geslacht.

Voeg bij de inhoud nog een zeer aansprekende, makkelijk te zingen melodie en je verbaast je erover dat dit lied zo weinig gezongen wordt. Sinds die keer in Beijum heb ik het niet meer meegemaakt. Schrikt de gedachte dat het van Vondel is af? Komt het door het begin

met de edelingen, die wij niet kunnen plaatsen? In de hervormde bundel van 1938 zijn ze vervangen door "de christenschare". Daarmee is het herkenbaarder geworden, maar ik ben er natuurlijk niet voor te sleutelen aan teksten van Vondel. Bovendien zijn we in Christus toch allemaal edelingen.

Er staat nog een lied van Vondel in ons Gezangboek: lied 594, O Kerstnacht, schoner dan de dagen, eveneens afkomstig uit de Gysbrecht. Het is de rei van Klaerissen, aan het einde van het derde bedrijf. In deze rei wordt de kindermoord van Bethlehem bezongen. Daarmee wijst dit lied vooruit naar het vierde bedrijf, waarin het klooster van de Klaerissen aangevallen en de nonnen verkracht en vermoord worden. Het is ook een prachtig, zeer aangrijpend lied, maar in mijn ogen minder geschikt om met Kerstmis gezongen te worden dan de rei van de edelingen, vanwege de bloederige details. Realiteit, helaas, ook in onze dagen, maar wil en moet je daarover zingen? Bovendien is het taalgebruik veel moeilijker. Wat moet de gemiddelde kerkganger bijvoorbeeld met de zin: Bedrukte Rachel, schort dit waren? Goed, de verklaring staat er in ons Gezangboek onder, maar dan blijven er nog andere moeilijke passages over. En tenslotte maakt de lastige melodie het lied bijna onzingbaar. Heel merkwaardig dus dat dit lied wel, en Wij edelingen, blij van geest niet in het nieuwe Liedboek der Kerken is opgenomen.

Als ik een wens voor Kerstmis mag doen, dan luidt die dat het lied van de edelingen in de viering gezongen zal worden.

Adrie Paasen

Wij edelingen, blij van geest

Wij edelingen, blij van geest
ter kerke gaan op 't hoge feest
den eerstgeboren Heiland groeten
en knielen voor de klene voeten
van 't kind, waarvoor Herodes vreest.

Het kind, waarvoor een sterre rijst
die wijzen met haar stralen wijst
de donk're plaats van zijn geboorte,
en leidt hen binnen Davids poorte
daar de allerhoogste 't laagste prijst.

Het oosten offert wierook, goud
en myrrh' tot 's levens onderhoud
van Hem die, neergedaald van boven,
in 't arme Bet'lem leit verschoven,
hoewel hij alles heeft gebouwd.

't Gevogelt dat op wieken zweeft
zijn nest, de vos zijn holen heeft
en woont in bergen en in bossen;
een stal van ezelen en ossen
de Schepper nauw'lijks herberg geeft.

De kribbe Hem een wieg verstrekt
die 't aardrijk met de hemel dekt
en ellek dier bestelt zijn voeder.
O kind, Gij zijt gelijk uw moeder
met pracht noch hovaardij bedekt.

Hier schuilt dat godd'lijk Aangezicht
waaruit de zonne scheidt haar licht
en alle starren glans en luister.
Hier leit hij zonder glans in 't duister,
die eng'len tot zijn dienst verplicht.

De hemel, 't aardrijk en de hel
die luist'ren strak naar zijn bevel
en sidd'ren voor de zuiv're wetten
die Hij door vissers laat trompetten
en blazen over duin en del.

De doeken daar dit kind in leit
is 't purper van zijn majesteit
waarin de harders Hem aanschouwen,
dien God de zielen komt vertrouwen,
gelijk van ouds was toegezeid.

Dat God zijn kudde weiden zal
en hoên voor ramp en ongeval
en haar 't verdwaalde schaapken vragen
en dat op zijne schouders dragen
met vreugd' bij 't overig getal.

Hier is de wijsheid ongeacht,
hier geldt geen adel, staat noch pracht.
De hemel heeft het kleen' verkoren
al wie door ootmoed wordt herboren
die is van 't hemelse geslacht.

Joost van den Vondel (1587-1679)

Sinds enige tijd zamelt onze parochie op initiatief van de pastoor voedsel in voor de Voedselbank Groningen, die op een bepaald moment bijna "uitverkocht" bleek te zijn. Onze parochiane Johanna Paszkiewicz-Jaegers, inwonster van Groningen, heeft een conferentie bijgewoond over "nieuwe armoede". Zij heeft daarover verteld na de kerkdienst van 24 november. Op verzoek van de redactie heeft zij haar verhaal opgeschreven voor het parochieblad.

Deze auto is anoniem

Deze grijze vrachtauto heeft geen naam, hij blijft anoniem. Zes keer per week, twee keer per dag, 's morgens om zeven uur en om half elf, rijdt deze auto naar tien Groningse supermarkten om verse producten te halen: vlees, groente, zuivel. Voor de honderd klanten die deze dag zullen komen.

Zes keer honderd per dag, dat is zeshonderd per week. Voedselbank Groningen, één van acht voedselbanken van regio noordoost, heeft een directe verantwoordelijkheid voor deze mensen.

Oktober was een maand van crisis. Er was een tekort aan lang houdbare producten. Ulfert Molenhuis, de voorzitter van de Voedselbank Groningen, stuurde dramatische berichten rond, ook aan de Raad van Kerken. Er zijn 75 kerken in Groningen – ze reageerden allemaal positief. De boodschap was simpel: Als je naar kerk gaat - wat heb je over?

“Dat zijn de eerste stappen,” zegt hij. “Als ga je een stap verder gaat, komt je uit bij

je eigen flat, je eigen wijk, stad of regio. Wij moeten een nieuwe samenleving bouwen en dat betekent een samenleving waarin rijke mensen willen delen met anderen. Wij moeten elkaar helpen met geld, eten, de was, opvoeding, vervoer... Een vrouw met twee kroppen sla op de fiets is net zo belangrijk als de hele supermarkt. Nederland is nog rijk, er is meer dan genoeg in de wijken. Als alle mensen echt meehelpten, kunnen binnen tien jaar de voedselbanken in Nederland dicht zijn.”

Het spijt me, maar dat lijkt mij een utopie. Ben ik niet optimistisch genoeg?

Project De Kunst van het Rondkomen

Op 10 oktober werd er in het Stadhuis in Groningen een conferentie gehouden met als thema: De Kunst van het Rondkomen. Deze conferentie was het resultaat van een acht maanden durend project. Een groep van "ervaringsdeskundigen" - en dat betekende: mensen met een heel laag inkomen - vergaderde elke week onder leiding van een professionele medewerker van "Radar", het landelijk bureau voor ►

sociale vraagstukken. Het thema was: Hoe kunnen mensen zich in een moeilijke financiële situatie redden? De conclusies van de regelmatige brainstormsessies gingen steeds in dezelfde richting... op zoek naar menselijke solidariteit en warmte, een echte warmte, die anders is dan de koude institutionele hulp, die soms meer frustraties brengt... De groep "De Kunst van Rondkomen" heeft de korte formule gevonden, die bij deze conclusie past: "NAAR DE MENSELIJKE MAAT".

De groep heeft ook gezocht naar praktische oplossingen om de moeilijke psychologische situatie van mensen met een laag inkomen te doorbreken. Het concept is: in elke wijk komt een gastvrije plek, de "Wijk-Huis-Kamer", waar mensen op spontane wijze met elkaar in aanraking kunnen komen en waar zij ook materiële zaken kunnen uitwisselen. Speciale aandacht is nodig voor gezinnen met kleine kinderen. (Het aantal kinderen dat in armoede leeft is het grootst in de noordelijke provincies.) De groep is van mening dat deze ruimte onafhankelijk moet zijn van alle officiële instellingen. Tijdens een vergadering heb ik gevraagd: "En de kerken?" Het antwoord was: "Ook zonder kerken".

De tijd gaat snel. De groep die bezig is met het project "De Kunst van het Rondkomen", moet al klaar zijn met het twee uur durende programma van de conferentie in het Stadhuis op 10 oktober. Dat moet een combinatie worden van teksten en filmbeelden en het moet van minuut tot minuut geregeld worden.

In de vergaderzaal van Stadhuis is plaats voor honderd gasten. Zij moeten op tijd hun aanwezigheid bevestigen.

De conferentie

10 oktober. De vergaderzaal van Stadhuis

is vol. In het begin stellen alle leden van de groep zich voor met hun naam en korte informatie, die schokkend kan zijn, omdat armoede nog steeds een taboe is. Drie leden van de groep hebben een sterke sociale degradatie ondergaan. Het publiek hoort dus: "Ik was theaterregisseur; nu heb ik een schuld van....", of "Ik ben grafisch vormgever, na het faillissement van mijn bureau...". Zelf ben ik half lid van de groep; ik hoef gelukkig maar twee zinnen uit te spreken voor de microfoon. De eerste: "Ik ben in Warschau geboren." De tweede: "Ik ben verbaasd om bezig te zijn met een armoedeproject in dit land, één van de rijkste landen van de wereld." Daarna heb ik tijd om naar de reacties van het publiek te kijken. De gasten van de conferentie lijken specialisten te zijn op het gebied van moeilijke maatschappelijk situaties. Ze zijn attent, maar stellen zich bescheiden op. Zij reageren emotioneel op de het filmdocument van vijf minuten, waarin een lid van de groep (de grafisch vormgever) na afloop van de markt openlijk de achtergelaten vruchten op de grond zoekt.

Ik vraag mij af: was de conferentie krachtig genoeg in vergelijking met de vergelijkbare conferentie in stadhuis in Leeuwarden?

De conferentie in Friesland leek mij meer dramatisch. Hun hoofddappel "GELOOF IN EIGEN KRACHT!" ging uit van de gedachte: mensen hebben "reserves" in zichzelf en kunnen zichzelf soms beter redden dan de officiële instanties, die volgens ontelbare "regels" werken.

Het interview met de voorzitter van de Voedselbank Groningen twee conferenties, Leeuwarden en Groningen, leiden tot de conclusie dat het probleem van "de nieuwe armoede" opgelost kan

worden, maar daarvoor is een nieuwe oriëntatie in het sociale leven nodig. Nederlanders zijn er niet meer aan gewend om na te denken over de situatie van een ander en over wat een ander nodig hebben kan. En dat is noodzakelijk om een nieuwe maatschappij te bouwen, hoor ik bij de Voedselbank, een maatschappij die minder egoïstisch is, waarin mensen meer aan anderen denken en meer met hen willen DELEN.

“Dat lijkt bijna onmogelijk,” zei ik, sceptisch. Maar het antwoord van Ulfert Molenhuis was: “Dat is mogelijk binnen tien jaren. Je moet optimistisch zijn.”

Johanna Paszkiewicz-Jaegers

Marianne en Kees Ligthart

Wij wonen sinds zeven jaar in Havelte (Dr.) en dit is ons zesde woonplaats.

We komen allebei oorspronkelijk uit Brabant maar sinds ons huwelijk op 25 oktober 1963 hebben we gewoond in Zuid-Holland, Friesland en Drenthe.

We hebben twee kinderen, een dochter en een zoon en drie kleinkinderen

Kees: Ik kom uit een gezin van elf kinderen. Ik ben de vierde in de rij. We zijn streng rooms-katholiek opgevoed. Ik heb drie jaar op een seminarie gezeten samen met een broer die wel pater geworden is, ik niet dus. Na die seminarietijd moest ik kiezen voor een beroepsopleiding en dat heeft geresulteerd in verschillende elektrotechnische opleidingen en cursussen. Ik heb de langste tijd gewerkt als groepsleider op een tekenkamer tot mijn 57ste jaar; daarna ben ik met de VUT gegaan en dus ben ik al lang genietend van gepensioneerd zijn.

Marianne komt niet echt uit wat men noemt een gezin, heeft veel moeten meemaken en heeft een ellendige jeugd gehad. Ze heeft de ULO gedaan bij de nonnen in mijn geboorteplaats Made, heeft daarna de MBO-handelsopleiding voltooid en heeft op verschillende kantoren gewerkt voor ons trouwen en later toen onze kinderen groter waren ook weer.

We hebben gedurende 35 jaren niets aan ons geloof gedaan, omdat we grote moeite hadden met de macht en regels vanuit Rome. Tijdens mijn verblijf in 2010 in een Abdij is voor mij iets bijzonders gebeurd waardoor ik, en later ook Marianne, toch weer de behoefte voelde weer binding te krijgen met de kerk. Toch

bleef het knagen, al die dogma's - strenge regels over wat men moet doen en geloven- die de RKK oplegt. Daardoor zijn we op zoek gegaan naar een "alternatief" en dat is dus de OKKN geworden en daar zijn we per 1 december 2013 in opgenomen. De officiële opname tijdens de kerkdienst op 8 december hebben we ervaren als een herdoop en vernieuwing van onze huwelijksbelofte. Het was vooral het warme gevoel dat we hadden over het opgenomen te zijn in een warme gemeenschap. Vooral al de felicitaties die we na de dienst mochten ontvangen van alle aanwezige parochianen hebben dat nog eens bevestigd..

We hopen nog lang lid te mogen zijn van de OKKN, de kerk die ons in zekere zin blij en gelukkig maakt.

Het ga u allen goed,

Kees en Marianne Ligthart

Er moet veel gesloopt, maarook heel wat opgebouwd worden. Dat is niet zo eenvoudig als het lijkt.

Na het tekenen van het contract moesten de voorbereidingen getroffen worden voor de fundering. Daarvoor moest eerst aan de buitenkant flink worden gesloopt. Beton van rond 1916 gaf zich wat minder snel gewonnen dan we dachten. Dubbele vloeren en dat soort dingen. Dan was er een stuk uit de jaren 1960 dat van 'zeewaterbeton' was gemaakt. Bijna zwart van de cement.

Heistelling voor de stalen buispalen is bezig de palen tot 1,5m diepte te heien

Toen het allemaal gebeurd was, kon het funderingsbedrijf erbij voor de heipalen. Slappe kleigrond is dan moeilijk te betreden voor een heimachine. Maar de palen gingen erin en de grond kon worden weggegraven.

Daarna liep de bouwput vol met water

EPS funderingskisten worden gesteld

De wapening voor de betonvloer wordt aangebracht. Eén van de wapeningsvlechters bleek nog aardig orgel te spelen ook en begeleidde de mannen tijdens de pauzes met orgelmuziek.

van alle kanten. Gestelde EPS -funderingskisten gingen drijven en je kon bijna badderen in de modder. Maar de bouwvakkers werkten stevig door en wisten de bekisting klaar te krijgen zodat ze vrijdag 13 december de betonvloer van het parochiezaaltje konden storten. Een belangrijk moment voor onze

Het storten van de vloer is begonnen

parochie. Het terrein heeft zich gewonnen gegeven en langzaam kunnen we zien wat het allemaal gaat worden.

Intussen hebben we verschillende dingen voorbij zien komen. Materialen en met name stoelen. Het is zeker aan te bevelen om eens langs te komen om op de bouw te kijken.

Verbouwing (vervolg)

Een mooi hoogtepunt: het laatste stuk van de betonvloer wordt gestort!

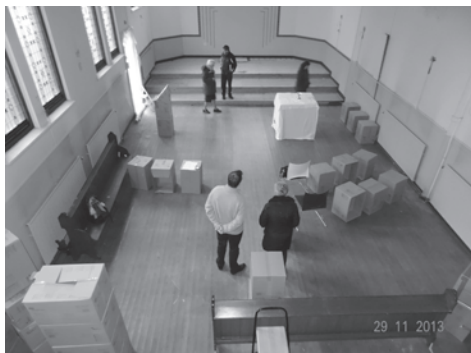
Als u dan aanbelt bij de pastorie, kan er vast wel een warm kopje koffie of thee geschonken worden.

Kijkt u ook eens op <http://okgroningenbouw.blogspot.nl/>

pastoor Victor

De vloer is hard genoeg om er overheen te lopen!

Schuiven met dozen in de vorm van altaar en ambo

De vroegere zijdeur wordt dichtgemetseld. Hier wordt op 22 december 2013 aan de binnenzijde de eerste steen geplaatst. Aan de buitenzijde is een uitsparing vrijgehouden, waarin een loden koker met de oorkonde wordt geplaatst.

Vieringen

De parochie houdt elk weekend van de 2e en 4e zondag van de maand haar vieringen.

Op zaterdag is dat om 19.00u in Leeuwarden en op zondag om 11.00u in Engelbert tenzij anders aangegeven.

De vieringen in Engelbert worden gehouden in de Dorpskerk aan de Engelberterweg 41.

Engelbert is bereikbaar met buslijn 78 richting Siddeburen vanaf station Groningen (9.50u). Uitstappen bij halte Sportveld.

De vieringen in Leeuwarden worden gehouden in de Lutherse Kerk, Nieuwe Oosterstraat 28-30, 8911 KN Leeuwarden.

De kerk is op loopafstand van het station

DSG = Dienst van Schrift en gebed

EV = Eucharistieviering

De eerstvolgende vieringen zijn op:
Leeuwarden/ Engelbert

22-12-2013 (Groningen om 14.00u)

Zegening van de bouwplaats en leggen eerste steen; Kleur: paars

24-12-13 (Oosterwolde om 21.30u)

Kerstnacht EV; hoogfeest; Kleur: wit

Lezingen: Jesaja 9, 1-6; Titus 2, 11-14 Lucas 2, 1-20

29-12-2013 (Drachten om 11.00u)

Zondag na Kerstmis:

Nieuw Licht EV; Kleur: wit

Lezingen: Lectionarium blz. 29: Jesaja 61, 10 - 62, 3; Galaten 3, 23 - 4, 7; Lucas 2, 33-40

11-01-2014/ 12-01-2014

Doop van de Heer in de Jordaan EV;

Kleur: wit

Lezingen: Lectionarium blz. 38: Jesaja 42, 1-9; Handelingen 10, 34-38; Matteüs 3, 13-17

19-01-2014 (Nieuwekerk Groningen 10.00u)

Oecumenische viering DSG verzorgd door r.-k. kerk, Russ. Orth. en O.K.

25-01-2014/ 26-01-2014

3e zondag na Epifanie DSG; Kleur: Groen

Lezingen: Lectionarium blz. 42: Jesaja 49, 1-7; I Korintiërs 1, 1-9; Matteüs 4, 12-22

8-02-2014/ 9-02-2014

5e zondag na Epifanie EV; Kleur: Groen

Lezingen: Lectionarium blz. 47: Jezus Sirach 32, 14-24; I Korintiërs 2, 1-5; Matteüs 5, 13-16

22-02-2014/ 23-02-2014

7e zondag na Epifanie EV; Kleur: Groen

Lezingen: Lectionarium blz. 50: Exodus 22, 21-27; I Korintiërs 3, 16-23; Matteüs 5, 27-48

5-03-2014 (Engelbert 20.00u)

Aswoensdag EV; Kleur: Paars

Lezingen: Lectionarium blz. 57: Joël 2, 12-19; 2 Korintiërs 5, 20 - 6, 10; Matteüs 6, 1-6 en 16-21

8-03-2014/ 9-03-2014

1e zondag van de vasten EV; Kleur: Paars

Lezingen: Lectionarium blz. 59: Genesis 2, 4b-9, 15-17 en 3, 1-7; Romeinen 5, 12-21; Matteüs 4, 1-11

Agenda

14-01-2014, 19.00u

Gespreksgroep te Meppel

28-01 t/m 31-01 2014

Retraite pastoor

3-02; 10-02; 17-02 en 24-02-2014

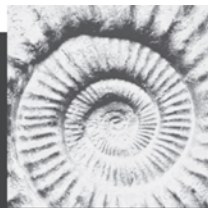
Open gesprekskring rondom boek Ouden Nieuw Katholiek (2e avond met aartsbisschop)

7-2 t/m 9-2 2014

Leringweekend 14-16 jarigen in Zwolle

25-2 t/m 2-3 2014

Vakantie pastoor

Carla van der Burg
Uitvaartverzorging

www.carlavanderburg.nl
Telefoon 050 3186636

*Samen.
Zorgvuldig.
Passend.*

Elk afscheid is het begin van een herinnering

Niets is zo moeilijk als afscheid nemen van een geliefd persoon.
Het is een proces vol verdriet, machteloosheid en onzekerheden.
Daarom is mijn uitvaartverzorging gebaseerd op persoonlijke aandacht.

Klaar staan voor nabestaanden zolang het nodig is.
Luisteren naar herinneringen.
Emoties een plaats geven.

Tijd bieden om in alle rust een keuze te maken.
Alleen dan ontstaat een uitvaart met een persoonlijk karakter.
Een begrafenis of crematie die echt in het teken staat van de overledene en recht doet aan de emoties van de achterblijvers.

Caroline de Widt

De Pol 9, 9321 VA Peize
www.vlinderuitvaartverzorging.nl

050-5035453

Retouradres:
Witte de Withstraat 2A
9726 EC Groningen

Port Betaald

